

ПОДАТОК НА ДОХОДИ НЕРЕЗИДЕНТІВ

Чи потрібно оподатковувати сплачені резиденту Російської Федерації відсотки за користування кредитом? Якщо так, то за якою ставкою?

За загальними правилами резидент, який виплачує нерезиденту доходи у вигляді процентів за борговими зобов'язаннями, повинен утримати податок з таких доходів за ставкою 15 відсотків від їх суми та за їх рахунок (п.13.1 ст. ЛЗ **Закону про прибуток**). Податок підлягає сплаті до бюджету під час такої виплати, якщо **інше не передбачено нормами міжнародних угод, які набрали чинності** (п.13.2 ст.13).

Статтею 11 Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та попередження ухилень від сплати податків¹ встановлено, що:

«1. Проценти, що виникають в одній Договірній Державі і сплачуються резиденту другої Договірної Держави, можуть оподатковуватись у цій другій Договірній Державі, якщо такий резидент має фактичне право на ці проценти.

2. Однак такі проценти можуть також: оподатковуватись у тій Договірній Державі, в якій вони виникають, і відповідно до законодавства цієї Держави, але якщо одержувач фактично має право на проценти, податок, що стягується, не повинен перевищувати 10 процентів від загальної суми процентів...».

Таким чином, доходи нерезидента із джерелом їх походження з України підлягають оподаткуванню відповідно до п.13.2 ст.13 **Закону про прибуток** саме в Україні, але з урахуванням вимог п.2 ст.П Угоди, тобто за ставкою 10 відсотків. Таку позицію у цьому питанні зайняла ДПАУ, яка у листі від 16.09.2002 р. № 172/2/12-0110² зазначила: «що стосується питання щодо оподаткування процентів, сплачуваних резидентом України резидентів Російської Федерації, то слід зауважити, що положення пунктів 1 і 2 статті 11 Угоди... не можуть трактуватися як такі, що на-дають платникові податку право вибору, в якій саме з двох договірних держав здійснюватиметься оподаткування одержаного доходу у вигляді процентів. Відповідно до положень цих пунктів, обидві країни... мають право оподатковувати такий вид доходу... Відповідно до положень п.2 статті 11 Угода країна, в якій виникають проценти, також: має право на оподаткування таких процентів, але це право обмежується ставкою 10% загальної суми процентів. Тобто **проценти**

які сплачує резидент України резидентів Російської Федерації, підлягають оподаткуванню в Україні за ставкою 10% загальної суми процентів за умови, що одержувач фактично має право на такі проценти»³.

Слід врахувати, що відповідно до Порядку звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України згідно з міжнародними договорами України про уникнення подвійного оподаткування, затвердженого постановою КМУ від 06.05.2001 р. № 470⁴, підставою для звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України є подання нерезидентом особі, яка виплачує йому доходи, довідки (або її нотаріально засвідченої копії), яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір, а також інших документів, якщо це передбачено міжнародним договором. Ця довідка обов'язково повинна містити таку інформацію:

1. Повну назву або прізвище нерезидента;
2. Підтвердження, що **нерезидент є особою, на яку поширюється дія положення міжнародного договору**, тобто відповідно до внутрішнього законодавства підлягає оподаткуванню в цій країні на підставі постійного місцеперебування (місця проживання) або на іншій підставі;
3. Назву компетентного органу, прізвище та підпис уповноваженої особи компетентного органу, яка засвідчує підтвердження;
4. Дату видачі.

Роман БІЛИК, аудитор

1) Дата набрання чинності — 03.08.99 р. Дата набрання чинності щодо оподаткування процентів — 01.01.2000 р. (прим. ред.).

2) Такої саме позиції дотримується і Мінфін України, див. лист від 19.09.2002р. № 31-051-2-4/2975// Бухгалтерія. - 2002. -№ 44/1-2 (прим. ред.).

3) Див. також статті: Лебедева С. Оподаткування нерезидентів: судова практика на користь резидентів // Бухгалтерія. — 2005. — № 46. — С.47 — 49; Михайлова О. Подвійне оподаткування: унікаль за правилами // Бухгалтерія. — 2005. — №46. — С.38 - 45 (прим. ред.).

4) Оподаткування прибутку підприємств: Збірник систематизованого законодавства. — 2004. — Вип.1. — С.146 (прим. ред.).